

és bizalmukat a függetlenségi zászlóban elvesztették.

A koalíciós korszak négyéves kormányzata kezdte megérlelte az Alföld színmagyar részében a politikai kijózanodásnak azokat a nemes és értékes gyümölcseit, amelyeket most Tisza István gondos kézzel összegyűjtött.

Ők, akik harminc év óta, szakadatlan sorban függetlenségi jelölre adták le szavazatukat, — a legjobban tudták, mi mindent ígért nekik egy emberöltőn keresztül a függetlenségi politika s abból, amikor hatalmon voltak, mily keveset tartott meg.

Ellenségei voltak a kiegyezésnek — és tíz évre megkötötték.

Hirdették, hogy Ausztria tributáriusai vagyunk — és két perccel felemelték a kvótát.

Évtizedekig izgattak Bosznia és Hercegovina katonai megszállása ellen — és annektálták a két tartományt, a monarchiához örök időkre hozzáláncolták.

Üldözték a „császári himnuszt“ — és főispánjaik levett kalppal hallgatták végig az általuk „gyűlölt“-nek hirdetett melódiát.

Tüzeltek a cimek és rendjelek ellen — s belső titkos tanácsos, nagy rendjelek boldog tulajdonosa lett közülök még a csecsszópo is, ha végzete valami állami tisztségbe belésofordta.

Izgattak az adók ellen, — és adóemelő törvényt hoztak.

Mindezt a nagy magyar alföldi kerületek függetlenségi népe átélte, a keserves csalódásokat átszenvedte. Nyílt, egyenes, reális gondolkodásuk nem tudta fölélni ésszel, *miért van kettős arca a függetlenségi politikának?* Miért hirdet forradalmat lefelé és miért hunyáskodik meg fölfelé.

Ha megvan még a 48, — miért kormányoztak négy esztendeig hatvanhetes alapon?!

Ha pedig hatvanhetes alapon kormányozva, nem dőlt össze az ország, — miért hirdetik még most is a 48-at, amelytől valójában szabadulni szeretnének?

És most észre tért az Alföld népe. A nagy alföldi kerületek felszabadulása a népbolondító jelszavak járma alól megkezdődött. Ezen a téren a tisztelt függetlenségi pártra még nagy és keserves meglepetések várnak.

Négyszázezer koronába kerül az ideai városrendezés.

— Aszfaltozás, kövezés és világítás. —

(Saját tudósítónktól.) A mérnökség most készült el az ideai városrendezési program megvalósításáról szóló féléves jelentésével. Ebben föltünteteti a rendezés alatt álló, majd a mostani félévben rendezés alá kerülő utcákat, végül kimutatást közöl azokról az utcákról is, ahova a gázvilágítást ebben az évben részint már bevezették, részint ezután vezetik be. A jelentés, amit a mérnökség a tanácsnak is bemutat, tehát arról számol be, hogy az ideai városrendezési programból *mit valósítottak meg az első félévben és mi van még hátra a második félévben*.

A legérdekesebb az ideai városrendezési program *financiális* része, amelyből kiténik, hogy az erre az évre tervbe vett utcák rendezése és világítása *400.000 koronába kerül*. Ha összehasonlítást teszünk az ideai és a múlt évi városrendezési program költségvetésével *feltűnő differenciára* bukkanunk, amennyiben a múlt évi városrendezés *egymillió százezer koronába került, míg az ideai csak négyszázezerbe*.

Ennek az oka korántsem az, mintha az idén kevesebb utcája lenne már a városnak, amelyeket kövezni vagy aszfaltozni és világítani kellene. Rendezésre szoruló utca éppen elég van Szegeden most is. Csakhogy a tavalyi programba sokkal nagyobb számú

utcarendezéseket vettek föl, mint az ideibe. Ott van például a Kossuth Lajos-sugárút, amelynek a rendezése egymagában *háromszázezer koronát emészt föl* és a Kossuth Lajos-sugárúttal most sem készültek még el egészen. Az idén is vannak ugyan nagyobb utcarendezések, mint például a Szentháromság-utca, a felsőipariskola környéke, stb., de ezek korántsem hasonlíthatók össze a tavalyi nagyobb arányú munkákkal. Az ideai program szerint ebben az évben összesen *tíz utcát köveznek ki és négyet aszfaltoznak*. Hét pedig azoknak az utcáknak a száma, ahova *az idén vezették be a gázvilágítást*.

Folyamatban van a következő utcák rendezése: aszfaltozzák a Szentháromság-utcát az egész vonalon, aszfaltozzák továbbá a felsőkereskedelmi iskola környékét, kövezik az Alföldi-utcát és ugyancsak kőburkolattal látják el a Sajka-utcát. Az ezután rendezés alá kerülő utcák pedig a program szerint a következők: aszfaltozzák a második félévben a felsőipariskola környékét és a református templom környékét; kőburkolattal látják el: a Füzes-, Dáni-, Teréz-, Damjanich-, Fertő- és Kecskeméti-utcákat, a Dorozsmai-sort és a Temesvári-körutát. A múlt évi programból folyamatban van még a Kálvária-utca, a Kálvária-sor és a Back malom előtt vezető út rendezése.

A világítási program nagyon szegényes az idén. Nem hiába, egy-két fő utvonala kivéve sok a panasz a város közvilágítása miatt. Ebben a tekintetben csaknem minden városrésznek van kívánni valója, még a belvárosnak is. Tessék csak megtekinteni az ideai világítási programot: tizennyolc gázlámpát állítottak föl a Csongrádi-sugárúton, hetet a Sándor-utcaiban, hatot a Liliom-utcaiban, négyet a Sajka-utcaiban, ötöt a Dáni-utcaiban, *egyét a Kálvária-téren és végül egyet a Szikra-utcaiban*. Ha tekintetbe vesszük a város legutóbbi gyors fejlődését, hát bizony nagyon hátra vagyunk a közvilágítás terén. Éppen a múltkorában tettük szövé az esetet, hogy a Kárász-utca intenzívebb világítására a Stefánia-sétány ivlámpáit akarják elvenni. Ez aztán a modern városrendezési politika! De lesz talán valaki a torony alatt, aki vétót mond majd ennek a szándéknak.

maguk felé. Néha úgy érezte magát, hogy egy-egy ilyen nyargalászó lény lehajlik érte és magával ragadja, mint a lovas kozák a zsákmányát. Kétségbeesett erővel kapaszkodott a koporsó bronzcirádái. Olyan libegve tapadt hozzájuk, mint a cigarettafüst a kávésfindzához, amelybe befutott. Most áldotta csak igazán a barokkstílt, amelyet mindig többre becsült a modern stílusoknál. Ijedten gondolt rá, hogy esetleg modernstíli koporsót is kaphatott volna, amelynek sima felületeiről lesiklottak volna legörbülten kapaszkodó tagjai.

Már-már megnyugodott ebben az idegen, rettenetes zürzavarban, amikor éppen nem gunyos és éppen nem derűs, hanem végtelenül szelíd nevetés hangzott föl közelében:

— Hahaha! Ön nagyon fél!

A pólai győző haragosan akarta kirántani a kardját, hogy a vakmerő gunyolódó felé vágjon, de észrevette, hogy a kardja sokkal erősebb nála. Nem ő tartotta a kardját, hanem a kardja tartotta őt.

Harcias kedvéről lemondott hát és tehetetlen dühlvel fordult arra, ahonnan a nevetés hangzott.

III. FEJEZET.

Buzaszem tövében ült ott valaki és nyugodt lassúsággal fejtegette le annak háncslőpenyegét. Pisznogó munkáját abba se hagyva, megszólalt újra:

— Ön nagyon fél!

— Nem igaz! Hazudik!

A furcsa valaki rendíthetetlenül válaszolta:

— Nem. Ön nagyon fél... De ez nem

baj. Ez csak addig tart, amíg szabaddá nem lesz.

— Szabaddá? És mikor lesz az?

— Amikor majd megszabadul attól a sok haszontalan lim-lomtól, amit magával hozott a sirba.

Az admirális gunyosan válaszolta:

— Haszontalan lim-lom? Itt vannak az érdemrendjeim, a kardom és a koporsóm csiszolt bronzból. Mutasson egy katonát ebben az évszázadban, akinek ennyi érdemrendje lett volna!

Mindez azonban fémből van és a fém tart ki legmakacsabban. Az embereknek, amikor ide jönnek a földre, tartózkodniuk kellene az ékszerektől, az érdemrendektől, acél-fegyverektől és bronzkoporsóktól. Vannak itt szegény császárok, akik már évezredek óta raboskodnak s még mindig nem tudtak megszabadulni magukkal hozott holmijaiktól... Vigyie el, hogy legajánlatosabb a puhafakoporsó és a gyolestakaró.

Amíg beszélt, egy pillanatra sem hagyta abba a munkáját. Egymásután hajtogatta félre a buzaszem finom hártlyaburkát, amely mögül úgy liktetett ki az életre készülődő csíra, mint egy beteg emberszív. Minden érintésére sejteknek rengeteg sokasága rajzott föl, finom erecskében megindult a munka, apró gyökerecskéik remegve, tapogatózva nyultak ki, mint fájós tagok, amelyek most szabadultak meg kötésüktől. Mindez nagyon izgalmas látvány volt. Izgalmasabb, mint egy drámai előadás, sőt izgalmasabb, mint a pólai tengeri ütközet.

A pólai győző elnézte egy darabig, de aztán nem állotta meg szó nélkül:

— Mit csinál ön, mondja?

A Valaki nyugodtan válaszolta:

— Operálok. Megoperálok ezt a buzaszemet, szegény, nagyon beteg. Ott van benne, szegényben, az élet csirája. Ez okozza a lázát, ezért nem bír megnyugodni...

Lemutatott a mérhetetlen mélységbe, a hol kavargott a tűz, vonaglottak a lángok.

— Ott... ott lenn... ott van a betegség fészke. Fű, fa, ember, aki a felszínen megszületik, mindennek egy darabkáját visza magával. Mind egy-egy hólyag, amelyből ez a betegség: az élet bugyborékol bele a semmibe. Segítsük megszületni azt, ami meg akar születni, mert mind egy szemernyivel apasztja ezt a tüzet. Nézze, hogy nyargal körülöttünk milliárd és milliárd szikrája annak az égő betegségnek: az mind rést, alkalmat keres, hogy a felszínre kerülhesen, hogy megszünhessék. Ott künn kitombolva beteg energiáját és a pernye, ami a retentó égésből ide visszahull: az egy végképp lezajlott életnek nyugodt, mozdulatlan, tehát örökké boldog elve... Csak egy baj van.

IV. FEJEZET.

— És mi ez a baj? — kérdezte a pólai győző.

— Az, hogy az emberi butaság mindig megakadályozza, hogy ami élet odakünn kibuggyan, zavartalanul kifejlődhessék és ezáltal elmulhassék. Utját állják mindenféle ostoba intézményekkel az energiának, sőt egyenest legyilkolják már a virágzás idején az emberéletet mindenféle ravasz fegyverekkel és amikor a piros vér belecusrog a földre és a test utolsó vonaglik, azt hiszik, hogy mindennek vége és hogy ezzel az élettel örökre végeztek. Oh az ostobák! Nem tudják, hogy az az élet, ami odakünn be nem fejeződhetett